
OBSAH

ZÁNĚTLIVÁ ONEMOCNĚNÍ CENTRÁLNÍ NERVOVÉ SOUSTAVY (V. Hrazdirová)	13
Meningitidy	13
Hnisavá meningoencefalitida — leptomeningitis purulenta	17
Serózní (lymfocytární) meningoencefalitidy — meningitis lymphocytaria serosa	17
Septické serózní meningoencefalitidy	17
Aseptické serózní meningoencefalitidy	18
Meningitis basilaris tuberculosa	18
Arachnoiditidy	20
Encefalitidy	21
Panencefalitidy	22
Středoevropská klišťová encefalitida	22
Subakutní sklerozující panencefalitida	25
(Dawson, Pette, Döring, van Bogaert)	
Polioencefalitidy	27
Encephalitis epidemica (lethargica) Economo	27
Lyssa (rabies)	27
Leukoencefalitidy	28
Akutní diseminované encefalitidy (encefalomyelitidy) u exantematických onemocnění a po vakcinaci	28
Myelitidy	28
Tetanus	30
Herpes zoster	32
Neurolues	33
Kontrolní otázky	35
 KOLAGENÓZY (V. Hrazdirová)	36
Kontrolní otázky	38
 DEMYELINIZAČNÍ ONEMOCNĚNÍ (Č. L. Hrazdira)	39
Sclerosis multiplex	39
Vzácnější demyelinizační onemocnění	45
Encephalomyelitis disseminata acuta seu subacuta a sclerosis multiplex acuta	45
Kontrolní otázky	46
 EXPANZÍVNÍ ONEMOCNĚNÍ CENTRÁLNÍ NERVOVÉ SOUSTAVY (Č. L. Hrazdira)	47
Intrakraniální nádory	47
Zvláštnosti symptomatologie nitrolebních nádorů u dětí	60
Klasifikace nitrolebních nádorů	61
Bližší popis a klinické zvláštnosti jednotlivých intrakraniálních nádorů	63
Biologická zvláštnost nitrolebních nádorů	72
Absces mozků	73
Specifické granulomy intrakraniální lokalizace	74
Parazitární onemocnění mozků	75
Intraspinální nádory	75
Epidurální spinální absces	80
Mišní absces	81
Kontrolní otázky	81

CÉVNÍ ONEMOCNĚNÍ CENTRÁLNÍ NERVOVÉ SOUSTAVY (A. Zouhar)	82
Cévní onemocnění mozku	82
Poznámky k anatomii, fyziologii a patofyziologii mozkového krevního oběhu	82
Metody měření mozkového krevního průtoku	86
Regulační mechanismy mozkového krevního průtoku	87
Mozková arterioskleróza	88
Hypertenzní onemocnění mozku	90
Akutní cévní příhody mozkové	90
Rozdělení akutních cévních mozkových příhod	91
Akutní cévní příhody mozkové vzniklé jako důsledek ischemie	91
Stenózující a obliterující procesy na přívodních mozkových tepnách v extrakraniálním průběhu	94
Akutní cévní mozkové příhody vzniklé na podkladě krvácení	100
Subarachnoídální krvácení	102
Poznámky k nejčastěji užívaným diagnostickým metodám u cévních mozkových onemocnění a příhod	103
Obecné zásady léčby akutních cévních příhod mozkových	106
Vrozené anomálie mozkových cév	107
Zánětlivá onemocnění mozkových tepen	111
Zánětlivá a obliterující onemocnění mozkových žil a splavů	111
Mozkové tromboflebitidy	111
Trombozy (tromboflebitidy) intrakraniálních splavů	111
Cévní onemocnění míchy	113
Myelomalacie	113
Hematomyelie	114
Vývojové anomálie mišních cév	115
Kontrolní otázky	115
ÚRAZOVÁ POSTIŽENÍ CENTRÁLNÍ NERVOVÉ SOUSTAVY (A. Zouhar)	116
Úrazy hlavy	116
Rozdělení úrazů hlavy	116
Frakturny lebky	118
Likvorea	118
Uzavřená poranění mozku	118
Commissio cerebri	119
Contusio cerebri	121
Následné stavy po kraniocerebrálních traumatech	125
Compressio cerebri	126
Otevřená poranění mozku	130
Úrazy míchy a kaudy	131
Úrazy elektrickým proudem	132
Desaturační aeropatie	133
Kontrolní otázky	133
BOLESTI HLAVY (A. Zouhar)	134
Postup při vyšetřování pacienta s bolestmi hlavy	135
Rozdělení bolesti hlavy	135
Přechodné bolesti hlavy	135
Symptomatické bolesti hlavy	135
Idiopatické bolesti hlavy	138
Migréna	138
Histaminová bolest hlavy	141
Obličejové (hlavové, kranialní) neuralgie	142
Neuralgia n. trigemini	142
Neuralgia n. nasociliaris-Charlin	144
Neuralgia ganglion sphenopalatini (pterygopalatini) — Sluder	144
Neuralgia n. Vidii (n. canalis pterygoidei) — Vail	144

Neuralgia ganglia geniculi — Hunt	145
Neuralgia n. glossopharyngici	145
Neuralgie okcipitálních nervů	145
Costenút syndrom (temporomandibulární)	146
Kontrolní otázky	146
ZÁCHVATOVÁ ONEMOCNĚNÍ (Č. L. Hrazdira)	147
Epilepsie	147
Patogeneze epilepsie	148
Klasifikace záchvatů	150
Klinické obrazy záchvatů	151
Diagnóza epilepsie	159
Terapie epilepsie	161
Toxické a nepříznivé vedlejší účinky antiepileptik	165
Antiepileptika v těhotenství	166
Onemocnění blízká a hraniční epilepsiím	166
Jiná záchvatová onemocnění (L. Hanák)	167
Ménierův syndrom	167
Narkolepsie	168
Hypersomnie	169
Tetanie	170
Synkopální stavy	171
Kontrolní otázky	173
DEGENERATIVNÍ ONEMOCNĚNÍ CENTRÁLNÍ NERVOVÉ SOUSTAVY (L. Hanák)	174
Paralysis spinalis spastica	174
Amyotrofická laterální skleróza	174
Progresivní bulbární paralýza	175
Hereditární ataxie spinální	176
Cerebelární heredoataxie	176
Mozečkové degenerace	176
Dyssynergia cerebellaris myoclonica Hunti	177
Hepatolentikulární degenerace	177
Paralysis agitans (nemoc Parkinsonova)	179
Chorea chronica Huntingtoni	182
Chorea gravidarum	182
Torzní spasmus	183
Torticollis spastica	183
Senilní demence	184
Presenilní demence	185
Kontrolní otázky	185
NERVOSVALOVÁ ONEMOCNĚNÍ (V. Hrazdirová)	186
Myopatie (dystrophy muscularorum progressiva)	186
Primární neurální atrofie svalové	192
Primární spinální (nukleární) atrofie svalové	193
Svalové choroby z poruch nervosvalového přenosu	194
Myastenická onemocnění	194
Dětské myastenie	196
Myastenické syndromy	198
Myotonická onemocnění	198
Paroxysmální obrny	200
Benigní kongenitální svalová hypotonie (Myotonia congenita Oppenheim)	201
Kontrolní otázky	202
VÝVOJOVÉ, VROZENÉ A PERINATÁLNĚ VZNIKAJÍCÍ PORUCHY (V. Hrazdirová)	203
Dětská mozková obrna	203

Hydrocefalus	208
Kraniostenózy	210
Mikrocefalie	213
Makrocefalie	213
Dysostosis craniofacialis Crouzon	213
Dysostosis cleidocranialis	213
Agenesis corporis callosi	213
Ageneze jader mozkových nervů	213
Syndrom Dandyuv-Walkerův	214
Myelodysplazie	215
Syringomyelie	216
Fakomatózy	218
Poruchy nervové soustavy vyvolané vrozenými poruchami metabolismu	223
Poruchy metabolismu aminokyselin	223
Poruchy metabolismu sacharidů	223
Poruchy metabolismu lipidů (lipidózy, tesaurismózy)	224
Kontrolní otázky	225
 ONEMOCNĚNÍ PERIFERNÍHO NERVSTVA (Č. L. Hrazdira)	226
Postižení obvodových nervů	226
Úvodní poznámky	226
Obrna plexus brachialis	228
Obrna n. thoraci longi	230
Obrna n. axillaris	231
Obrna n. musculocutanei	231
Obrna n. radialis	231
Obrna n. mediani	233
Obrna n. ulnaris	235
Postižení n. cutanei femoris lateralis	236
Obrna n. femoralis	236
Obrna n. ischiadici	237
Obrna n. tibialis	237
Obrna n. fibularis	238
Léčení poruch periferních nervů	239
Postižení mozkových nervů	240
Periferní obrna lícniho nervu	240
Spasmus lícniho nervu	242
Obrna nervi recurrentis	243
Polyradikuloneuritidy	244
Polyradiculoneuritis Guillain-Barré	244
Syndrom polyradikuloneuritidy	245
Polyneuritidy a polyneuropatie	246
Kontrolní otázky	247
 VERTEBROGENNÍ ONEMOCNĚNÍ (L. Hanák)	248
Klinický obraz vertebrogenních onemocnění	251
Bolest v kříži	251
Bolest v hrudní páteři	252
Bolesti v šíji	252
Lumboischialgický syndrom	252
Cervikobrachiální syndrom	256
Cervikokraniální syndrom	256
Myelopatie vertebrogenní	258
Diferenční diagnostika vertebrogenních onemocnění	258
Terapie vertebrogenních onemocnění	259
Posudková problematika	260
Další onemocnění páteře	261

Anomalie a malformace páteře a kraniocervikálního přechodu	261
Zánětlivá onemocnění páteře	264
Nádory páteře	266
Metabolická onemocnění	266
Kontrolní otázky	267
ONEMOCNĚNÍ VEGETATIVNÍHO NERVOVÉHO SYSTÉMU (L. Hanák)	268
Diencefalopatie	268
Neurovegetativní dystonie	269
Reflexní trofické poruchy	270
Kauzalgie	272
Vazoneurózy	273
Hemiatrofia faciei progressiva Romberg	274
Hemihypertrofia faciei progressiva Friedreich	275
Kontrolní otázky	275
METABOLICKÁ POSTIŽENÍ NERVOVÉHO SYSTÉMU (L. Hanák)	276
Diabetes mellitus	276
Porfyrie	277
Funkikulární myelóza	277
Poškození NS při jaterních onemocněních	278
Poškození NS při ledvinových onemocněních	279
Kontrolní otázky	279
TOXICKÁ A FYZIKÁLNÍ POŠKOZENÍ NERVOVÉ SOUSTAVY (L. Hanák)	280
Kysličník uhelnatý	280
Olovo	281
Rtut	281
Arzén	282
Sirouhlík	282
Thalium	283
Organofosfáty	283
Aromatické uhlovodíky	283
Benzín	284
Etylalkohol	284
Metylalkohol	285
Metylchlorid	285
Trichloretylen	285
Lékové intoxikace	285
Fyzikální škodliviny	287
Nemoc z ozáření	288
Kontrolní otázky	289
ZÁKLADNÍ STRUKTURA NEUROLOGICKÉ DIAGNOSTIKY (A. Zouhar)	290
Kontrolní otázky	297
OBECNÉ PRINCIPY A ZVLÁŠTNOSTI NEUROLOGICKÉ TERAPIE (Č. L. Hrazdira)	298
Kontrolní otázky	303
K DIAGNOSTICE A LÉČBĚ PORUCH NERVOVÉHO SYSTÉMU V DĚTSKÉM VĚKU (V. Hrazdirová)	304
Kontrolní otázky	308
ZÁKLADY POSUDKOVÉ ČINNOSTI V NEUROLOGII (L. Hanák)	309
Kontrolní otázky	319
REJSTŘÍK	321